

Teoria Cząstek Elementarnych

Zadania Domowe I

1. Znaleźć równanie spełniane przez funkcje modów rzeczywistego pola skalarnego w przypadku, gdy działanie zawiera sprzężenie tego pola z krzywizną,

$$S = \int d^4x \sqrt{-g} \frac{1}{2} (\partial_\mu \phi \partial^\mu \phi - m^2 \phi^2 - \xi R \phi^2), \quad (1)$$

dla metryki Robertsona-Walkera.

2. Znaleźć gęstość cząstek wyprodukowanych w przypadku $\xi = 1/6$ w wyniku skokowej zmiany czynnika skali: $a(\eta) = A \neq 0$ jeśli $\eta \leq 0$ i $\eta \geq \eta_0$ oraz $a(\eta) = B \neq 0$ gdy $0 < \eta < \eta_0$.
3. Sprawdzić słuszność wzoru (1.29) oraz wyprowadzić wzory (1.30) i (1.31) z wykładów Forda: arXiv:gr-qc/9707062v1.
4. Rozważ operatory kreacji i anihilacji $c_{\vec{k}}, c_{\vec{k}}^\dagger$ spełniające relacje antykomutacyjne $\{c_{\vec{k}}, c_{\vec{k}'}^\dagger\} = \delta(\vec{k} - \vec{k}')$, $\{c_{\vec{k}}, c_{\vec{k}'}\} = 0$. Rozważ dwa zbiory takich operatorów i rozważ odpowiednie współczynniki Bogolyubova. Powtarzając z odpowiednimi zmianami konstrukcję z ćwiczeń, wyraż jedną z próżni przez operatory kreacji działające na drugą próżnię i współczynniki Bogolyubova. Jak wygląda związek normalizacyjny dla współczynników Bogolyubova w tym przypadku?
5. Dla przykładu symetrii $\phi \rightarrow \phi + \lambda$ rozważanej na wykładzie pokaż, że stany $|\lambda\rangle$ i $|\lambda'\rangle$ są ortogonalne jeśli $\lambda \neq \lambda'$.
6. Prove the following identities:

$$\begin{aligned} (\sigma^\mu)_{\alpha\dot{\beta}} (\bar{\sigma}^\mu)^{\dot{\gamma}\delta} &= 2\delta_\alpha^\delta \delta_{\dot{\beta}}^{\dot{\gamma}} \\ (\sigma^\mu)_{\alpha\dot{\alpha}} (\sigma_\mu)_{\beta\dot{\beta}} &= 2\epsilon_{\alpha\beta} \epsilon_{\dot{\alpha}\dot{\beta}} \\ (\sigma^\mu \bar{\sigma}^\nu + \sigma^\nu \bar{\sigma}^\mu)_{\dot{\beta}}^\alpha &= 2\eta^{\mu\nu} \delta_{\dot{\beta}}^\alpha \\ \text{tr}(\sigma^\mu \bar{\sigma}^\nu) &= 2\eta^{\mu\nu} \end{aligned}$$

7. Demonstrate the decomposition $(1/2, 0) \otimes (0, 1/2) = (1/2, 1/2)$:

$$\psi_\alpha \bar{\chi}_{\dot{\alpha}} = \frac{1}{2} (\sigma^\mu)_{\alpha\dot{\alpha}} (\psi \sigma_\mu \bar{\chi}).$$

8. Consider 2×2 complex matrices M belonging to the $SL(2, \mathcal{C})$ group: $\det(M) = 1$. They act on left spinors as follows: $\psi \rightarrow \psi'_\alpha = M_\alpha^\beta \psi_\beta$. Show that $\epsilon^{\alpha\beta} = \epsilon^{\gamma\delta} M_\gamma^\alpha M_\delta^\beta$. Furthermore, demonstrate the mapping from $SL(2, \mathcal{C})$ to $SO(1, 3)$:

$$\Lambda_\nu^\mu = \frac{1}{2} \text{tr}(\bar{\sigma}^\mu M \sigma_\nu M^\dagger).$$

9. Show that $e^{\frac{1}{2}i\bar{\theta}\bar{\sigma}\pm\frac{1}{2}\bar{\eta}\bar{\sigma}}$, with real parameters θ^i, η^i , belongs to $SL(2, \mathcal{C})$.
10. Define $V_{\alpha\dot{\alpha}} = \sigma_{\alpha\dot{\alpha}}^{\mu} V_{\mu}$, where V_{μ} transforms as a four-vector. Express V_{μ} through $V_{\alpha\dot{\alpha}}$.
11. Demonstrate that:

$$\begin{aligned}\eta\sigma^{\mu\nu}\psi &= -\psi\sigma^{\mu\nu}\eta \\ \bar{\chi}\bar{\sigma}^{\mu}\psi &= -\psi\sigma^{\mu}\bar{\chi} \\ (\sigma^{\mu\nu})_{\beta}^{\alpha}(\sigma^{\mu\nu})_{\gamma}^{\delta} &= \epsilon_{\alpha\gamma}\epsilon^{\beta\delta} + \delta_{\alpha}^{\delta}\delta_{\gamma}^{\beta}\end{aligned}$$

12. Using the results of the previous problem show the decomposition $(1/2, 0) \otimes (1/2, 0) = (0, 0) \oplus (1, 0)$:

$$\psi_{\alpha}\chi_{\beta} = \frac{1}{2}\epsilon_{\alpha\beta}\psi\chi + \frac{1}{2}(\sigma^{\mu\nu}\epsilon^T)_{\alpha\beta}(\psi\sigma_{\mu\nu}\chi).$$

13. Show that

$$\begin{aligned}(\theta\phi)(\bar{\chi}\bar{\xi}) &= -\frac{1}{2}(\theta\sigma^{\mu}\bar{\xi})(\bar{\chi}\bar{\sigma}_{\mu}\phi) \\ \theta^{\alpha}\theta_{\beta} &= \frac{1}{2}(\theta\theta)\delta_{\beta}^{\alpha} \\ (\theta\sigma^{\mu}\bar{\theta})(\theta\sigma^{\nu}\bar{\theta}) &= \frac{1}{2}\eta^{\mu\nu}(\theta\theta)(\bar{\theta}\bar{\theta})\end{aligned}$$

14. Write down the N -extended supersymmetry algebra with central charges in four-component spinor notation. Show explicitly that it reduces down to the two-component form. Use Majorana spinors.
15. Write explicitly general $N = 1, N = 2$ supersymmetry multiplets which contain (a) massive particles of maximum spins $1/2, 1, 3/2$ and (b) massless particles with maximum helicities $1, 3/2, 2$. Take note of the CPT invariance.
16. Znajdź transformacje supersymetrii δA_{μ} i $\delta\chi$ dla działania

$$S_{SYM} = \int d^4x \left(-\frac{1}{4}F_{\mu\nu}F^{\mu\nu} + \frac{i}{2}\bar{\chi}\gamma^{\mu}\partial_{\mu}\chi \right), \quad (2)$$

gdzie $F_{\mu\nu} = \partial_{\mu}A_{\nu} - \partial_{\nu}A_{\mu}$ zaś χ jest spinorem Majorany $\chi_c = \chi$.

17. Znaleźć $q_{\lambda}\Delta^{\lambda\mu\nu}(k_1, k_2)$ (notacja z wykładu).
18. Znaleźć odpowiednik $\Delta^{\lambda\mu\nu}(k_1, k_2)$ dla trzech prądów wektorowych.
19. Pokazać, że amplituda $\Gamma_{4s}(p)$ w modelu NJL zachowuje się jak $\sim \frac{1}{p^2-4m^2}$ (notacja z wykładu).